

costituzione italiana

Principi fondamentali
e
Parte prima, *Diritti e doveri dei cittadini.*

Edizione in lingua Ucraina

Конституція Італії

ImmigrazioneOggi

Videoinformazione quindicinale in nove lingue su immigrazione, asilo e cittadinanza

videoweb

www.immigrazioneoggi.it

Загальні засади

Стаття 1. Італія – це демократична республіка, заснована на праці. Суверенітет належить народу, який здійснює його у формах та межах Конституції.

Стаття 2. Республіка визнає і гарантує непорушні права людини, як окремої особистості, так і у соціальних формаціях, де проявляється ця особистість, і вимагає виконання обов'язків політичної, економічної та соціальної солідарності.

Стаття 3. Всі громадяни мають однакову соціальну гідність і є рівними перед законом без розрізнення за статтю, расою, мовою, віровизнанням, політичними переконаннями, особистими та соціальними умовами. Завданням Республіки є усувати перешкоди соціального та економічного характеру, що фактично, обмежуючи свободу і рівність громадян, перешкоджають всебічному розвитку людської особи і ефективній участі усіх робітників у політичній, економічній і соціальній розбудові країни.

Стаття 4. Республіка визнає для всіх громадян право на працю, заохочує умови, що роблять ефективним це право. Кожен громадянин має обов'язок виконувати, згідно власних можливостей та власного вибору, певний вид діяльності чи роботи, які б сприяли матеріальному чи духовному розвитку суспільства.

Стаття 5. Республіка є єдина і неподільна, визнає та заохочує місцеві автономії; здійснює через державні служби найбільш широкую адміністративну децентралізацію, пристосовує принципи та методи свого законодавства до потреб автономії і децентралізації.

Стаття 6. Республіка захищає спеціальними нормами мовні меншини.

Стаття 7. Держава та Католицька Церква є незалежними та суверенними кожен у своїй сфері. Їхні відносини врегульовані Латеранським договором. Зміни цього договору, прийняті двома сторонами, не вимагають перегляду Конституції.

Стаття 8. Всі релігійні конфесії є однаково вільними перед законом. Релігійні конфесії, відмінні від Католицької Церкви, мають право засновуватися згідно власних статутів, в межах, що не суперечать юридичному устрою Італії. Їхні відносини з державою регулюються законом на основі угод з відповідними уповноваженими представниками.

Стаття 9. Республіка сприяє розвитку культури та науково-технічних досліджень. Захищає навколишнє середовище, історичне та мистецьке надбання нації.

Стаття 10. Юридичний устрій Італії узгоджується із загальновизнаними нормами міжнародного права. Юридичне положення іноземця є врегульоване законом у

відповідності до міжнародних норм та угод. Іноземець, якому у власній країні перешкоджається у ефективному користуванні демократичними свободами, що гарантуються Італійською Конституцією, має право на політичний притулок на території Республіки, згідно умов встановлених законодавством. Не допускається видача іноземця за політичний злочин.

Стаття 11. Італія відкидає війну, як інструмент посягання на свободу інших народів і як засіб розв'язання міжнародних суперечок; допускає, на рівні з іншими державами, обмеження суверенітету, які є необхідні для певного устрою, що забезпечив би мир та справедливість між націями; сприяє та заохочує міжнародні організації, що діють для реалізації цих цілей.

Стаття 12. Прапор Республіки є триколірний: складається з трьох рівних вертикальних смуг, зеленого, білого та червоного кольору.

ЧАСТИНА ПЕРША

Права та обов'язки громадян

Розділ I

Цивільні відносини

Стаття 13. Особиста свобода є непорушною. Не допускається жодна форма затримання, огляду чи обшуку особи, ні будь-яке інше обмеження особистої свободи, за винятком мотивованого дозволу судової влади і лише у випадках та у спосіб, передбачених законом. В особливих випадках невідкладної необхідності, що в абсолютний спосіб передбачені законом, органи громадської безпеки можуть застосовувати тимчасові міри, що повинні бути повідомлені протягом 48 годин органам судової влади, і якщо останні їх не підтверджують в наступні 48 годин, вони вважаються анульованими та позбавленими будь-яких наслідків. Карасться будь-яке фізичне чи моральне насильство щодо осіб, до яких вже є застосоване обмеження свободи. Закон встановлює максимальний термін попереднього затримання.

Стаття 14. Житло є недоторкане. Не можуть бути здійснені огляд, обшук чи вилучення, окрім випадків і у спосіб, що визначені законом, згідно гарантій щодо захисту приватної свободи. Обстеження та огляди з мотивів здоров'я та громадської безпеки, або з економічних чи фінансових цілей, є врегульовані спеціальними законами.

Стаття 15. Свобода та таємність переписки і будь-якої іншої форми комунікації є непорушними. Їх обмеження може відбутися лише у випадку мотивованого дозволу судової влади з гарантіями, встановленими законом.

Стаття 16. Кожен громадянин може пересуватися та проживати в будь-якій частині національної території, за винятком обмежень, що закон встановлює в загальному

порядку з мотивів здоров'я чи безпеки. Жодне обмеження не може бути зумовлене політичними мотивами. Кожен громадянин може вільно покинути територію Республіки та повернутися, окрім випадків встановлених законом.

Стаття 17. Громадяни мають право збиратися мирно та без зброї. Для зустрічей навіть в місцях відкритих для громадськості не потрібно попередження. Про збори та зустрічі у громадських місцях потрібно повідомити органи влади, що можуть їх заборонити лише з обґрунтованих причин громадського порядку та безпеки.

Стаття 18. Громадяни мають право вільно об'єднуватися у асоціації, не потребуючи особливого дозволу, для цілей, що не заборонені окремим особам кримінальним законодавством. Заборонені таємні асоціації і ті, що переслідують, навіть у непрямий спосіб, політичні цілі, через організації військового характеру.

Стаття 19. Всі мають право вільно сповідувати власне віровизнання у будь-якій формі, індивідуальній чи груповій, проводити його пропаганду, та здійснювати, приватно чи публічно, богослужіння, аби тільки не йшлося про обряди, що суперечать загальноприйнятим в суспільстві нормам.

Стаття 20. Церковний характер, або релігійна ціль асоціації чи інституції, не можуть бути причиною для особливих обмежень законом, ні особливих фіскальних податків, в їх заснування, юридичної чинності і будь-якої форми діяльності.

Стаття 21. Всі мають право вільно виявляти власну думку вголос, письмово і в будь-який інший спосіб. Преса не може бути суб'єктом санкцій та цензури. Дозволене вилучення лише на основі мотивованого мандату судової влади у випадку злочинів, коли закон про пресу чітко це дозволяє, або у випадку порушення норм передбачених законом для вказання відповідальних. У випадках, коли в умовах абсолютної невідкладності неможливе своєчасне втручання органів судової влади, вилучення періодичного видання може бути здійснене офіцерами судової поліції, які повинні негайно, в термін до 24 годин, подати заяву про це до органів судової влади, і, якщо останні не дають свого дозволу в наступні 24 години, вилучення вважається анульованим та позбавленим будь-яких наслідків. Закон може встановити, нормами загального характеру, декларування засобів фінансування періодичних видань. Заборонені публікації в пресі, видовища і всі інші масові заходи, які суперечать загальноприйнятим в суспільстві нормам. Закон встановлює адекватні міри для попередження та покарання за ці порушення.

Стаття 22. Ніхто не може бути позбавлений через політичні мотиви судової дієздатності, громадянства, імені.

Стаття 23. Ніхто не може бути змушений до виконання будь-якої роботи чи фінансових витрат, окрім випадків

передбачених законом.

Стаття 24. Всі можуть виступати в суді для захисту власних прав та законних інтересів. Захист є непорушним правом у будь-якому стані та рівні розгляду справи.

Є гарантовані для малозабезпечених через спеціальні інституції засоби для захисту перед кожною юрисдикцією. Закон визначає умови та способи для виправлення судових помилок.

Стаття 25.

Ніхто не може бути звільнений від судді передбаченого законом.

Покарання можливе лише силою закону, що набрав чинності до моменту скоєння злочину.

Ніхто не може підлягати заходам безпеки, лише у випадках передбачених законом.

Стаття 26.

Видача громадянина іншій державі може бути дозволена лише у випадках які виразно передбачені міжнаціональними договорами. Остання не дозволяється у випадку політичних злочинів.

Стаття 27.

Кримінальна відповідальність є особистою.

Підсудний не вважається винним аж до проголошення остаточного вироку. Покарання не можуть містити нелюдське повоження і мають бути скеровані на перевиховання засудженого. Є заборонена смертна кара.

Стаття 28.

Чинovníки та держслужбовці несуть безпосередню відповідальність, згідно кримінального, цивільного та адміністративного кодексу, за вчинки здійснені з порушенням прав. В таких випадках відповідальність поширюється на Державу та державні установи.

Розділ II Етично-суспільні відносини

Стаття 29.

Республіка визнає права сім'ї, як природної спільноти заснованої на шлюбі.

Шлюб ґрунтується на моральній та юридичній рівності подругів, з обмеженнями встановленими законом для забезпечення сімейної єдності.

Стаття 30.

Обов'язком батьків є утримувати, навчати та виховувати дітей, навіть якщо вони є народжені поза шлюбом.

У випадку неспроможності батьків, закон передбачає позбавлення батьківських прав.

Закон гарантує дітям, народженим поза шлюбом, весь

юридичний та соціальний захист, сумісний з правами членів законної сім'ї.

Закон вказує норми та межі щодо встановлення батьківства.

Стаття 31.

Республіка сприяє економічними та іншими засобами утворенню сім'ї та виконанню відповідних обов'язків, з особливою увагою на багатодітні сім'ї.

Захищає материнство, дитинство і молодість, сприяючи відповідним інституціям, що працюють з такою метою.

Стаття 32.

Республіка захищає здоров'я, як фундаментальне право особи та цінність суспільства і гарантує безкоштовне лікування для незабезпечених.

Ніхто не може бути змушений до певного виду лікування, за винятком випадків передбачених законом. Закон не може в жодному випадку переходити межі, що визначають повагу до людської особи.

Стаття 33.

Мистецтво і наука є вільні, і вільним є їх навчання.

Республіка встановлює загальні норми освіти і засновує державні школи всіх рівнів.

Юридичні та приватні особи мають право засновувати школи та освітні інститути без зобов'язань перед Державою. Закон, встановлюючи права та обов'язки недержавних шкіл, що просять визнання, має заповнити їм повну свободу, а їх учням – навчальний процес, еквівалентний тому, що діє в державних школах.

Є передбачений державний іспит для зарахування до різних рівнів шкіл або для їх закінчення, а також для отримання дозволу для здійснення професійної діяльності.

Школи вищого рівня, університети та академії, мають право на власні автономні програми, в межах встановлених державними законами.

Стаття 34.

Школа є відкрита для всіх.

Початкова освіта, що триває принаймні вісім років є обов'язковою і безкоштовною.

Здібні та достойні учні, навіть якщо позбавлені економічних засобів, мають право отримати вищі рівні освіти.

Республіка робить ефективним це право через стипендії, субсидії сім'ям та інші забезпечення, що надаються на конкурсній основі.

Розділ III Економічні відносини

Стаття 35.

Республіка захищає працю у всіх її формах та проявах.

Піклується про формування та професійний ріст робітників.

Заохочує та сприяє угоди та міжнародні організації,

скеровані на підтримку та врегулювання права на працю.

Визнає свободу на еміграцію, за умов виконання обов'язків встановлених законом в загальних інтересах і захищає працю італійців закордоном.

Стаття 36.

Робітник має право на відшкодування, пропорційне якості та кількості своєї праці, і, в кожному разі, достатнє, щоб забезпечити собі та своїй сім'ї вільне та гідне існування.

Максимальна тривалість робочого дня є встановлена законом.

Робітник має право на тижневий відпочинок і на річну оплачувану відпустку, яких не може бути позбавлений.

Стаття 37.

Жінка, яка працює, має такі ж права і, при однаково виконаній роботі, такі ж самі відшкодування, що і робітник. Умови праці повинні дозволити виконанню її основної сімейної функції і забезпечити матері та дитині спеціальний і відповідний захист.

Закон встановлює мінімальний вік для оплачуваної праці.

Республіка захищає спеціальними нормами працю неповнолітніх і гарантує їм, при однаково виконаній роботі, право на рівне відшкодування.

Стаття 38.

Кожен, непрацездатний і позбавлений необхідних засобів для життя, громадянин має право на утримання та соціальний захист.

Робітники мають право на передбачені та гарантовані засоби, що відповідали б їх життєвим потребам у разі нещасного випадку, хвороби, інвалідності, старості, вимушеного безробіття.

Неповносправні та інваліди мають право на професійну освіту та навчання.

Для виконання завдань, передбачених цією статтею, існують органи та інституції створені або інтегровані державою.

Приватне забезпечення є вільне.

Стаття 39.

Є вільним утворення профспілок.

Для профспілок не може бути встановлений інший обов'язок, окрім їхньої реєстрації в місцевих чи центральних органах, згідно норм закону.

Умовою для реєстрації є засвідчення у статутах профспілок внутрішнього устрою на демократичній основі.

Зареєстровані профспілки є юридичними особами. Можуть, представлені у пропорції до вписаних, разом заключати колективні робочі контракти, обов'язкові до виконання всіма особами, що належать до категорії, про яку йдеться в контракті.

Стаття 40.

Право на страйк здійснюється у сфері законів, які його регламентують.

Стаття 41.

Є вільною приватна економічна ініціатива.

Вона не може здійснюватись всупереч суспільному благу, або у спосіб, що може завдати шкоди людській безпеці, свободі та гідності. Закон визначає відповідні програми та контролю, з метою направлення та координації державної та приватної діяльності на соціальні цілі.

Стаття 42.

Власність є державною, або приватною. Економічні цінності належать Державі, установам чи приватним особам.

Приватна власність є визнана та гарантована законом, який визначає способи її придбання, користування, а також обмеження, що мають на меті забезпечити її соціальну функцію та зробити її доступною для всіх.

Приватна власність може бути вилучена, у випадках передбачених законом, з відповідною компенсацією, у цілях загально-суспільного блага.

Закон встановлює норми та межі законного наслідства, заповіту та права Держави щодо спадку.

Стаття 43.

В цілях загального добра закон може початково зарезервувати для Держави, державних установ, спільнот робітників чи користувачів, або перевести шляхом вилучення, з виплатою компенсації, певні підприємства чи категорії підприємств, що скеровані на основні соціальні послуги чи енергетичні джерела, або у випадку монополії і мають характер вищого загального інтересу.

Стаття 44.

З метою дозволення раціонального використання ґрунту та встановлення рівних соціальних відносин, закон визначає обов'язки та умови щодо приватної власності на землю, фіксує межі щодо її поширення згідно регіонів та сільськогосподарських зон, сприяє і встановлює покращення ґрунтів, раціональне використання землі та відновлення виробничих одиниць; допомагає малим та середнім власникам.

Закон передбачає заходи на користь гірських зон.

Стаття 45.

Республіка визнає соціальну функцію кооперації взаємодопоміжного характеру, що позбавлена цілей приватної спекуляції. Закон заохочує та сприяє її росту за допомогою більш придатних засобів, і гарантує, відповідними контролями характер та цілі.

Закон піклується про захист та розвиток ремісництва.

Стаття 46.

В цілях економічного та соціального зростання праці і в гармонії з потребами виробництва, Республіка визнає право робітників співпрацювати в управлінні підприємствами, в спосіб та згідно меж, встановлених законом.

Стаття 47.

Республіка заохочує та захищає заощадження у всіх його формах; дисциплінує, координує та контролює виконання кредиту.

Сприяє доступу народних заощаджень до власності на житло, до прямої власності на виробництво і до прямого чи непрямого акціонерного інвестування у великі виробничі комплекси країни.

Розділ IV

Політичні відносини

Стаття 48.

Виборцями є всі громадяни, чоловіки та жінки, які досягнули повноліття.

Голосування є особистим і рівним, вільним і таємним. Його виконання є громадським обов'язком.

Закон встановлює вимоги та спосіб для здійснення виборчого права громадян, що проживають закордоном, і гарантує волевиявлення. З цією метою є створений Закордонний виборчий округ для обрання Камери депутатів, до якого внесені виборчі дільниці в кількості визначеній конституційною нормою та згідно критеріїв зазначених законом.

Право голосу не може бути обмежене, за винятком випадків цивільної неієдздатності, або через дію кримінального вироку, який не підлягає оскарженню, або у випадках моральної недостойності, передбаченої законом.

Стаття 49.

Всі громадяни мають право вільно об'єднуватися в партії, щоб змагатися в демократичний спосіб, визначати національну політику.

Стаття 50.

Всі громадяни можуть звертатися до Палат Парламенту з проханнями про законодавчі заходи, або щоб висловити загальні потреби.

Стаття 51.

Всі громадяни, однієї чи іншої статі, мають доступ до державних органів влади і до виборчих посад, в умовах рівності, згідно вимог, визначених законом. З цією метою Республіка пропагує, вживаючи відповідних заходів, рівні можливості між чоловіками та жінками. Для прийняття до державних органів влади та на виборні посади закон може урівнювати до громадян, італійців, що не належать до Республіки. Хто покликаний на державні виборчі посади має право мати в своєму розпорядженні необхідний час для їх виконання і зберігати своє робоче місце.

Стаття 52.

Захист Батьківщини є святим обов'язком громадянина.

Військова служба є обов'язковою в межах і способах встановлених законом. Її виконання не завдає шкоди

займаній посаді громадянина, ні виконанню політичних прав. Статут Збройних Сил складений в демократичному дусі Республіки.

Стаття 53.

Всі зобов'язані брати участь у державних витратах з огляду на їхню платоспроможність.

Стаття 54.

Всі громадяни мають обов'язок бути вірними Республіці та дотримуватися Конституції і законів. Громадяни, яким є довірені державні функції мають обов'язок виконувати їх дисципліновано та з честю, приносячи присягу у випадках встановлених законом.

 Studio.
immigrazione

Prodotto editoriale di Studio Immigrazione s.a.s. - Corso Italia, 74 - 01100 Viterbo
Design e impaginazione, Picto Multimedia